



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 165/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť I. H., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. J., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II, odboru kriminálnej polície, I. oddelenia všeobecnej kriminality, ČVS: ORP-10/1-OVK-B2-2012 Rš z 9. marca 2012, uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 1 Pn 11/2012-14 z 27. júla 2012, rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1 Kn 656/12-6 z 19. septembra 2012 a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Gn 1726/12-9 z 26. novembra 2012 v konaní o opakovanom podnete a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť I. H. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2013 doručená sťažnosť I. H., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II, odboru kriminálnej polície, I. oddelenia všeobecnej kriminality (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), ČVS: ORP-10/1-OVK-B2-2012 Rš z 9. marca 2012, uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 11/2012-14 z 27. júla 2012, rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 Kn 656/12-6 z 19. septembra 2012 a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/1 Gn 1726/12-9 z 26. novembra 2012 v konaní o opakovanom podnete.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

*„Dňa 8. 11. 2011 som podal trestné oznámenie na M. I. a M. Š. z dôvodu, že som bol z ich strany krivo obvinený z fyzického napadnutia ich osôb a krivo svedčili voči mojej osobe, pretože podľa ich výpovedí som mal spáchať trestný čin útoku na verejného činiteľa. Na základe ich výpovedí som bol obvinený a viedlo sa voči mne trestné stíhanie. Dňa 5. 5. 2011 bolo Generálnym prokurátorom SR pod číslom Pz 6/11-118 zrušené uznesenie o vznesení obvinenia za útok na verejného činiteľa z dôvodu, že voči mojej osobe bolo postupované tak, že bol porušený zákon a vznesené obvinenie bolo vydané nezákonne a predčasne. Stíhanie mojej osoby v druhom prípade a to údajnej výtržnosti bolo postúpené na prejednanie priestupku na Obvodný úrad, kde predmetné konanie bolo zastavené.*

*V trestnom oznámení som podrobne popísal skutočnosti a nezrovnalosti, ktoré podľa môjho názoru minimálne naznačovali spáchanie trestných činov krivého obvinenia a krivej výpovede...*

*Trestné oznámenie bolo napriek všetkým mnou uvádzaným skutočnostiam odmietnuté v zmysle § 197 ods. 2 Trestného poriadku pod ČVS: ORP-10/1-OVK-B2-2012 Rš, ktoré bolo odôvodnené na základe dôkazov, závery, ktorých by nemohli vyplynúť v prípade, ak by sa vyšetrovateľ PZ oboznámil so všetkými dôkazmi, na ktoré som poukazoval. Zároveň uznesenie o odmietnutí trestného stíhania neobsahuje v odôvodnení žiadne skutočnosti, prečo sa mojimi návrhmi vyšetrovateľ nezaoberal. Taktiež je nutné poukázať na skutočnosť, že ani jedno z konaní, z ktorého čerpal vyšetrovateľ PZ dôkazy, sa v konečnom dôsledku nedospelo k záveru, že by som spáchal niektorý zo skutkov, ktorý sa mi kládol za vinu. Je však nutné uviesť, že okrem iného, som na základe lživých obvinení a výpovedí prišiel*

*o pracovné miesto vyšetrovateľa PZ, kde som pracoval 23 rokov, bol som obvinený z trestných činov, ktoré som nespáchal a nadôvažok už vyše dvoch rokov sa domáham pravdy a zadosťučinenia v rôznych konaniach, čo veľmi vplýva na môj zdravotný a psychický stav ako aj na moju rodinu. ...*

*Je nutné uviesť, že som sa domáhal svojich práv všetkými dostupnými opravnými prostriedkami, ktoré mi právne predpisy umožňujú, avšak neuspel som ani so sťažnosťou voči uzneseniu o odmietnutí trestného stíhania, ktorá bola zamietnutá, ale ani so žiadosťami o preskúmanie postupu jednotlivých prokuratúr vrátane Generálnej prokuratúry SR ako poslednou možnou inštanciou. ...*

*Som presvedčený o tom, že bolo porušené moje právo vyplývajúce z Ústavy SR:*

*- čl. 46 ods. 1 Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky - právo na súdnu a inú právnu ochranu*

*- čl. 50 ods. 2 spolu s čl. 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu - prezumpcia neviny.“*

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

*„1. Základné práva sťažovateľa vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 50 ods. 2 Ústavy SR v dôsledku porušenia ustanovení Trestného poriadku boli rozhodnutiami Okresného riaditeľstva PZ Bratislava II, Odboru kriminálnej polície, I. oddelenia všeobecnej kriminality zo dňa 9. 3. 2012 ako aj následnými rozhodnutiami Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 27. 7. 2012, rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Bratislave zo dňa 19. 9. 2012 a Generálnej prokuratúry SR zo dňa 26. 11. 2012 porušené boli.*

*2. Uznesenie o zastavení trestného stíhania zo dna 9. 3. 2012 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie Okresnému riaditeľstvu PZ Bratislava II, Odboru kriminálnej polície, I oddeleniu všeobecnej kriminality.*

*3. Okresné riaditeľstvo PZ Bratislava II, Okresná prokuratúra v Bratislave II, Krajská prokuratúra v Bratislave a Generálna prokuratúra SR sú povinné spoločne*

*a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcovi,*

*4. Okresné riaditeľstvo PZ Bratislava II., Okresná prokuratúra v Bratislave II, Krajská prokuratúra v Bratislave a Generálna prokuratúra SR sú povinné uhradiť sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 10.000 EUR.“*

## II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-10/1-OVK-B2-2012 Rš z 9. marca 2012, uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 11/2012-14 z 27. júla 2012, rozhodnutím krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 656/12-6 z 19. septembra 2012 a rozhodnutím generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 1726/12-9 z 26. novembra 2012 v konaní o opakovanom podnete.

**1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-10/1-OVK-B2-2012 Rš z 9. marca 2012, uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 11/2012-14 z 27. júla 2012 a rozhodnutím krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 656/12-6 z 19. septembra 2012**

Proti namietanému uzneseniu okresného riaditeľstva ČVS: ORP-10/1-OVK-B2-2012 Rš z 9. marca 2012 mohol sťažovateľ v danom prípade podať sťažnosť, čo aj využil. O sťažnosti bola oprávnená a aj povinná rozhodnúť okresná prokuratúra, ktorá o nej aj rozhodla uznesením č. k. 1 Pn 11/2012-14 z 27. júla 2012 tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietla.

Označené uznesenie okresnej prokuratúry napadol sťažovateľ podnetom, ktorý vybavila krajská prokuratúra listom č. k. 1 Kn 656/12-6 z 19. septembra 2012 tak, že podnet ako nedôvodný odložila a uviedla, že vo veci žiadne opatrenia nekoná.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Aplikujúc princíp subsidiarity ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva, uznesenie okresnej prokuratúry a rozhodnutie krajskej prokuratúry, pretože tak bola oprávnená a aj povinná urobiť generálna prokuratúra na základe podnetu sťažovateľa.

Vychádzajúc z uvedených skutočností bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

## **2. K namietanému porušeniu označených práv rozhodnutím generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 1726/12-9 z 26. novembra 2012**

Sťažovateľ podal 28. septembra 2012 podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 656/12.

Generálna prokuratúra listom č. k. IV/1 Gn 1726/12-9 z 26. novembra 2012 podnet sťažovateľa ako nedôvodný odložila.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený

vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o prokuratúre podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre...

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre je nadriadený prokurátor oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre). Podľa § 34 ods. 2 uvedeného zákona ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený

v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre, ako aj opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (m. m. IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05, II. ÚS 94/06, I. ÚS 112/06). Podnet, ako aj opakovaný podnet zakladajú povinnosť príslušného prokurátora, resp. nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie opakovaného podnetu ako právneho prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Ústavnému súdu nie je známy žiaden dôvod na to, aby sa vo veci sťažovateľa odchýlil od uvedeného právneho názoru. Zákon o prokuratúre poskytoval a stále poskytuje sťažovateľovi aj ďalší prostriedok nápravy – opakovaný podnet (podľa § 31 až § 36 zákona o prokuratúre), ktorým sa mohol, resp. môže domáhať preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia okresnej prokuratúry aj krajskej prokuratúry v predmetnej veci. Uvedený právny prostriedok umožňoval, resp. umožňuje sťažovateľovi dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc nadriadeného prokurátora (generálneho prokurátora Slovenskej republiky) záväzným pokynom nariadiť prijatie efektívnych opatrení v predmetnej veci aj napriek doterajšiemu postupu generálnej prokuratúry, ak by na základe opakovaného podnetu sťažovateľa dospel k záveru, že jej list č. k. IV/1 Gn 1726/12-9 z 26. novembra 2012 bol v rozpore so zákonom.

Použitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05).

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Po preskúmaní sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v sťažnosti neuvádza nijaké dôvody, a už vôbec nie dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal ústavný súd postupovať podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako neprípustnú pre nevyčerpanie všetkých opravných prostriedkov (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľa ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa jeho ďalšími návrhmi.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2013